

Pɔle Ná-Sɛvɛi E Teveni Filipe Nuiti Ma Sɛvɛi lɔɔzeizuɛ ma woo mɔungiti

Pɔle sɛvɛi ɣɛɛni, é teve kidaaleve nuiti ma ti Filipe taazuɛ, kona vuulɔzita maazu ɣila (61) kɛɣala levegai ma, Kilista zɔlɔɔga vɔluma. E kɛɛni siegi zu é ɣɛni la kasoi ɣa (1:13). Filipe nuiti ta-zɛvɛi, ta Efɛze nuiti tɔnɔi, ta Kolɔse nuiti tɔnɔi, naa vɛɛ Filemɔn nɔnɔi va, ti-laasei pɛɛvɛ ga kasofa zɛvɛiti, tɔɔzei é ti zɛvɛni siegi zu é ɣɛni la kasoi ɣa. Sɛvɛi ɣɛɛvɛ é leve Egilisii ma, nii é ɣɛni Filipe taazuɛ. Ada zoo fai tanigaa ɣwɛɛsu é lo Filipe va, Keelaiti Kɛɛwotii zɛvɛi zu. Filipe ɣa é ɣɛni ga Masedoane ɣovii ma laa wolai. Tɔ ɣa balaa é ɣɛni ga Egilisi mɔungi Masedoane ɣovii ma. Pɔle ta Silase ɣa ti ma Egilisii laaɣɣulani vɔɔma, ti kpidi ɣila kaso ɣɛ vɔlɔ, ti ɣɛai ma ná (KKw 16:11-40).

Kɛɛvɛ eɣɛ faa mɔinmɔin ka Pɔle ɣisiɛni ti zu, é ɣa sɛvɛi nii ɣɛ. E naama yeeɣɛɣalɔi zɛɣɛni balaa, é mamagi ve Egilisii vɛ, vɛɛɛnii vaa zu ti teveni ma, siegi zu ti ná-kasofa vai mɛnini da (4:10-19). E ti ɣitoo balaa kɛvelei zu, nii é ɣɛni su kasoi ɣa, é zɛba é Timɔteni ta Epafolodite ɣaliva Egilisii ma (2:19-30), nii a kɛ ti yeezei naati bu, ti unfe ti ma, vɛlei maanɛai é ɣɛɛ la totuɣɔiti bɛ.

Unsosuɛ

1. Pɔle sɛvɛi lɔɔzeiɛ ga é ná-tuɔɔ gooiti daazeeli Egilisii ma, é Filipe taazuɛ (1:1-3).

2. Naa voluma Pòle ná-kéveleiti sugulani ti ma, naa vee ziizooléi tanigaa va ti gèni ma (1:30—2:30).
3. É zéba, é kala moinmoin fe, é lo keletien velei zìe velei va (3:1—4:9).
4. Pòle gaaḃelagē ga é Filipe Egilisii mama, ta-veḃanii vaa zu ti teveni ma, ta é ná-tuḃḃ gooiti daazeeli ti ma (4:10-23).

Tuḃḃ gooiti

¹ Nèi gè ga Pòle, gá Timòte, gi ga Yesu Kilista ná-botigē nua, gá wo luḃḃsu, woi wo Filipe taazuḃe ga GALA ná-nuḃuḃeiti wa-gilibalai zu wa Kilista, ta Egilisi gundigiiiti ta ma wotigē nuiti.

² Ade-Gēē GALA ta de-Maliḡii Yesu Kilista ti zalai la wo ma, ti ziileigi ve wo vē.

Pòle ná-GALA falii

³ Nà nà-GALAGI mamasu wa-vaa zu, sienḃpe su nà ḡisiena wo zu.

⁴ Sienḃpe su nà ḡena GALA falii ḡea la wo vē, nà ḡa kē ga koozunēēi,

⁵ tḃzei é zo folo mḃungi ma yeei wo yeezeini la Woo Niine Uagḃi wu, eyesu é zeeli za ma, wa losuḃe ḡēēzu faza fai zu.

⁶ Dàaḃe da ga zoi é boti vaḡḃi lḃzeida wo-yiimave, toḡa yeeyē ba, eyesu é gaaḃela Yesu Kilista ná-foloi.

⁷ Solooge ga naa ḡēḡala ḡisieiiti ti ḡe ziiimave wo pē wa-vaa zu. Wa-vai ḡa ziiima gola, mazḃḃ wo wḃḃ zḃḃga zaalai naa zu, nii feai zèa, nà-kasoḡa vai zu, ta Woo Niine Uagḃi maalobo fai, ta ná-gaamai ḡula vai zu kēlema.

⁸ Mazḃḃ GALA ka ga nà-zeelei, ga gè wo pē nēēvē vē, ga Yesu Kilista ná-wḃinla wolai.

⁹ Nii gè falizu GALA ma wa-vaa zu, naa ɔa ga, wa-nɛɛbɛi li ga wɔɔɔa nɔ ɔɔ, é wɔɔɔ ga faaɔwɛ kitei ta faaɔaɔfaa laazeelii,

¹⁰ naa ɔa a kɛ, wo zoo yiimazeɔɔzu ga faa vagoi. Naazu wa ɲade, peelalazu mina ɔɛ wo va Kilista ná-foloi,

¹¹ wo laave ga telebodai ná-kulanumai, nii é zɔɔɔsu Yesu Kilista zaalai zu, GALA ná-lɛbiyai ta ná-maamusɛi ma vaa ma.

Pɔle ta ná-botii maawooi

¹² Kɛɛleaiti, ná pɔ ga wo ɔɛ suɔwɛɛ ga nii seelii ma, naa ɔɛɛvɛ ga Woo Niine Uagɔi li zaɔu luɔɔma.

¹³ Masa pelei wu zalavusuiti pɛ, ta taɔɔiligaani pɛ ti kwɛɛ ga ná kasoi ɔa, tɔɔzei ná botii ɔɛɛzu Kilista vɛ.

¹⁴ Naa volu, ná-kasɔɔa vai kɛɛleaiti ma mɔinmɔin iɲɔɔɔvɛ, ti la Maliɔii la mɔnɔ, ti ɔa GALA daawooi laazeeli ga zɛbɛi, maagili la ti ma tago ɔalaa.

¹⁵ Gaama vɛ, tanigaani ta ná, ta Kilista ná-fai laazeelizu toloi ta maagɔalii maavele ma, kɛɛ tani-gaani ta daazeelizu kɛvele vagoi zu.

¹⁶ Naati ta kɛɛzu nɛɛbɛi maavele ma, ti suɔwɛɛ ga ná vɛ Woo Niine Uagɔi maalobo fai ma.

¹⁷ Kɛɛ ma mɔungiti, ta Kilista ná-fai laazeelizu maagɔalii maavele ma, ti ɔoozu ɔisiei la vani: Ta ɔigaizieu ga ta kpɔɔi ta laazu ná-kpɔɔi ma, nii gè su kasoi ɔa.

¹⁸ Naa la gàazu ga faa nɔpɛ! Uele-o-vele, é ɔeni ga kisie ɲɔu, ɔaa ma vago maazu, Kilista ná-fai laa ɔa zeelizu nɔ ɔɔ, ná ɔoozunɛɛzu. Ná vaazu ɔoozunɛɛzu mɔnɔ,

¹⁹ mazɔɔɔ gɛ kwɛɛ, gɛ ɔɛ, naa ɔa latisu, ɛ ɔɛ ga nà-kizo fai, wa-ǴALA falii zaɓui zu ta Yesu Kilista ná-Zɛnvui ná-kpɔbai maavele ma, ɛ bosu,

²⁰ eɔɛvelei ma wɔin mà la, ta nà-kitogi, gɛ la unfega ga faa nɔpɛ. Tɔun ɔite, niizu ta eyɛsu ɔɔ, ladalai ɔa zɔimave ɔɔ, Kilista ɔa lɛbiyai zɔɔɔ kpusei zu, gɛ yɛni vulua, ɓaa gɛ zaani.

²¹ Mazɔɔɔ ni nà yɛna vulua, Kilista ɔɛ, ni nà zaana, naa ɔa ga kulanumai bè.

²² Kɛɛ ni nà yɛna vulua kpusei zu, nà zoo dɛ gɛ waa nà-botiiti su. Nii maanɛai gɛ yɔimazeɔɛ la, gɛ la naa ɔwɛɛ.

²³ Kɔozuɔilige ga faa felegɔ. Wɔin ɔa mà, gɛ ɔula kpusei nii zu, gɛ li, gɛ yɛ Kilista ɔa, naa ɔa fizɔgai gola,

²⁴ kɛɛ wa-vaa ma, fizɔɔɛ ga gɛ yɛ dɛ kpusei zu.

²⁵ Kisuɔalage naa ma, gɛ kwɛɛ ga nà yɛsu vulua, nà yɛsu wo zaama, gɛ ɔɔ wo ɔa, wo li luɔɔma, wo ɔoozune kidaalevei zu.

²⁶ Siɛgi zu gɛ ɔalesu ma la, gɛ ɔa wo ɔɔ bɛ, nɔun maavele ma, wa ɔoozune mɔnɔ ga gola wa-ɔilibalai zu wa Yesu Kilista.

Kidaalevei ma ɔɔi

²⁷ Kɛɛ kɛni wo-zie velei zoloo Woo Niine Uagɔi ma, nii pilɛgai Kilista ɔa, naa ɔa a kɛ, gɛ ɔaani wo ɔɛɛsu, ɓaa gɛ yɛni ada ɔili, gɛ da wo-maawooi mɛni ga wa loni kpaan, wo ɔili ɔa kisiɛ ɔilagi zu, wo da kɔɔi ɔɔ ɔi ɔilagi zu ɔɔma, Woo Niine Uagɔi ma ɔidaalevei ɔɛ.

²⁸ A mina va bu, wo zili nuiti ti ɔa wo maalua ga faa nɔpɛ. Naa ɔa ti ɔɛ ga poogi ga ti undaa ɔa

vilisu, é gɛ wɔun wo vɛ ga poogi ga wa gɪzosu, naa ma, segeve GALA pɔ.

²⁹ Mazɔɔ GALA ge ná-faanɛɛi gɛve wo vɛ. E la nɔ ga tɛi wo gɪdaalevea nɔ Kilista ma, keɛ wa gɛna ɔɔɔa balaa tɔun bɛ.

³⁰ Kɔɔi gɛ wo kɔɔzu, naati ta ga faa gɪla ta nii wo kàani, gɛ da kɔ, wa mɛnisu balaa ga nà dɛ kɔɔzu niizu.

2

Kilista ná-ɔɔɔmaayeii ta ná-ɔɔɔɔi

¹ Wo la iɔɔɔɔi zɔɔɔni wa-gilibalai zu wa Kilista ɔaa? Ná-nɛɛɛi gɛ wo gɛanɛnɛzu nɛi? Kpɔfaama gɛ nɛi wo yɔɔɔzu wa Zenvu Nadegai? Wo gɪlagilagiti nɛɛɛ la wo yɔɔɔzu ɔaa, ta maawɔingai?

² Degɛmu, à nà-koozunɛɛi laazeeli ga pagɔ, wo zoloo su, nɛɛ gɪlagi nɔ gɛ wo zaama, wo gɪli va zenvu gɪlagi ta kisie gɪlagi zu.

³ A mina faa nɔpɛ kɛ ga maagɔɔ faa, ɔaa nii wa kɛ wo ɔɔɔɔɔɔɔ, keɛ kɛni wo ɔɔɔmaayeii, wo deve ga zɔiti fɪzɔgɛ wo va wa ɔɔɔɔi.

⁴ Wo tanɔpɛ ge mina gɪsie tɔ ɔɔɔɔi ná-faa nɔ zu, kɛni wo dɛ gɪsie balaa zɔiti ta-vaa zu.

⁵ Kisieii é gɛni Yesu Kilista ma, naa gɛgalai gɛ wo ma:

⁶ Tɔun kevelei gɛni ga GALA kevelei, keɛ é la gɛni naa vɛtɛni ga fai nii a yeebata ma.

⁷ Keɛ, tɔun é ɔɔɔ gɛvelei pɛ zɛni ná, é botigɛ nui gɛvelei zegɛ, é gɛ ga nuɔuseiti kevele, é dɛɛ ga toɔa ga nuɔusei gɛvelei.

⁸ E vaani bu, é ɔɔɔmaayeii,

é ɖoloni eyɛsu saai,

é za vɔlɔ saa wului ma.

⁹ Naa ɖa é keai, GALA ge bɔɔɔai la gola,

é daaseigi vɛɛ ba, nii é daaseigi pɛ unda,

¹⁰ naa ɖa a ke, niibii pɛ ge nɔkɔ pile Yesu laaseigi
wɔɔlɔ vai ma,

niiti ti geeɖɔlɔgi zu, ta zooi ma, ta zooi wu,

¹¹ ta nɛgi pɛ ge la ga, ti ɖɛ ma:

«Yesu Kilista ɖa é ga Maligii,»

Gɛɛɖɛ GALA ná-lɛbiyai ma vaa ma.

Kidaaleve nuiti tosuve eteai zu

¹² Naa ɖa é ba, nɛɛnɔɖɔiti, wo ɖɛni woozogi ɖɛɛzu
yeenɔpɛ, siɛgi zu gɛ ɖɛni la wo vɔ bɛ, à wa-ɖizo fai
ɖula keɛma ga botii, wo lua GALA ba unfemai zu,
é la nɔ ga kɛai ma wo vɔ bɛ, keɛ anɛɛ niizu mɔnɔ
pɔluvelei.

¹³ Mazɔɔ GALA ka botii ɖɛɛzu wo yiima, é zi-
imai ta zobogi ve wo vɛ, wo naati daazeeli, eɖɛvelei
tɔ ɔɔɖɔi ná-faazeikpasui la.

¹⁴ A faiti pɛ ke, unsuyeli mina ɖɛ su, maagaaali
mina ɖɛ su,

¹⁵ ga peelalazu mina ɖɛ wo va, wo nade, wo ɖɛ ga
GALA dointi, kɔzɔzu la ti va, soletala nuɓusei niiti
saama, ti ga yaava nuiti. A volo ti zaama eteai zu
eɖɛ wozakalagi,

¹⁶ wo ɖa li ti vɔ ga zɛnvui ma wooi.* Naa ɖa a ɖɛ
ga ná-lɛbiyai ma ungi Kilista ná-foloi, naa ɖa a dɛɛ
ga gɛ la ɖɛni ɓizeni wafuun, gɛ va botii ɖɛ wafuun.

* **2:16 2:16** wo ɖa li ti vɔ ga zɛnvui ma wooi: Tati pelei taɖili ɓalaa ka
ga nii: zɛnvui ma wooi ɖɛ wo ya

¹⁷ Anɛɛ ni nà ɖɛɛzu ga puya zalaɖai, é bɔ zalaɖai va, wa-ɖidaalevei feezu GALA zea, kɔozunɛɛve, nà wo ɔɔɔpɛɛzu nà-koozunɛɛi va.

¹⁸ Zenɔ ɖana é la, wa balaagi wo maanɛɛve wo ɖoozunɛ, wo nà balaa pɔɔpɛɛ wa-ɖoozunɛɛi va.

Timote ta Epafolodite ti leve fai siɛi ma

¹⁹ Toɖa kɩsu ga Maligii Yesu a laana ga, su mina mɔ ɖooza, gɛ Timote leve wo ma, naa ɖa a kɛ a ɖalena ma, é wo-maawooiti bo mà, ɩɔ ge lɔ.

²⁰ Mazɔlɔ nu nɔpɛ ge la zèa vɛ, gi-ɖigi ga ɖevele, nii a yiizoolɛ gola ga wa-vaa.

²¹ Ti pɛ ta ta-undaanɛi nɔ ɖaiziezɔ, ti la Yesu Kilista nɔnɔ ɖaiziezɔ.

²² Wo kwɛni ga Timote losuvɛ ɖulavɛ kelɛma, velei gi botii ɖɛɛni la ɔɔma gá tɔ, eɖɛ doun ta kɛɛɖɛ, Woo Niine Uagɔi ma wotii zu.

²³ Nà ɖisiezɔ ga gɛ teve wo ma, siɛgi zu nɔ feya gɛ nà-faiti kevele vetɛsu da ga pagɔ.

²⁴ Dàavɛ da Maligii zaɖui zu, ga nà bɔɖɔi balaa, su la mɔ ɖoozazu, gɛ va wo ɔ bɛ.

²⁵ Gɛ deveve ga gɛ kɛɛloin Epafolodite leve wo ma, gá tɔ ɖa gi botii ɖɛɛzu ɔɔma, gi kɔɔi ɖɔ ɔɔma, wa-ɖelai wo teveni mà, é va pɔ ga wa-bɔbai màavaiti faa zu.

²⁶ Wɔin ɖɛni ma gola ga é wo pɛ wo vetɛ. Ziiɔlɔni gola, tɔɔzei wo ná-seeɔɛi ma woo mɛnini.

²⁷ E zeeɔɛni gola, ná tago é va za, kelɛ GALA ge maawɔingɛani. Tɔ ɖila nɔ laade, kelɛ nà balaagi, nii a kɛ gɛ mina lɔ mɔnɔ ziiɔlɔ wolai zu.

²⁸ Naa ɔa é keai, gè ɔaaɔaa, gè teve fala wo ma, wa kaana, wo va ɔoozunɛ, naa ɔa a ke, nà ɔalaagi nà-ziizoolɛi ta zeɔe ba.

²⁹ A suzo ga pagɔ koozunɛi zu, tɛi é ga Maligii nɔnɔi, wo unfemai ve naa ɔɛɔala nuiti bɛ,

³⁰ mazɔɔɔ é ɔɛnina saai maazɔɔɔsu Kilista ná-botii ma vaa zu, é ɔikulani zɛnvui zu, é va kpɔbai ɔɛ bɛ, nii wa ɔɔɔɔi wo la ɔena zoo keɛzu.

3

Nii é ga teleboda ɔitei GALA gaazu

¹ Kɛɛleaiti, gaabelagi ɔa ga: A ɔoozunɛ wo ɔili vai zu Maligii va. E la ɔaani nɔnɔ ma, ga gè naa wo volu wo ma, nii gè sɛvenɛi, naa zolooge wo ma.

² A dama ga botiɔɛ nu ɔɔiti: ɔilei naati ti ɔilii gola tatipɛɛvolu vai va!

³ Mazɔɔɔ ada ɔa de ga tatipɛɛvolu nu ɔiteɔitegiti, ɔɛi de GALA ɔɛbizu GALA Zɛnvui zaɔui zu, de ɔɔɔɔ wɔɔɔzu ga Yesu Kilista ná-fai, ɔɛi de la voluzeizu kpusei zu vaiti ba.

⁴ Anɛɛ naa ve, nà ɔɔɔɔi nà la zoo, gè voluzei kpusei zu vaiti ba. Ni nui ta a ɔisiɛna ga toɔa waso ga kpusei zu vaiti, nɔnɔ nà, gaama ɔa ɔɛ zɛa, gè leve naama nui va.

⁵ Gè latini pɛɛvolu foloi lɔsavasiɛi ma, sɔɔɔɔɔai ma, nà ga Izilayɛle nui ɔɔɔɔɔi, nà ga Benzamɛn ná-bolodai zu nui, nà ga Eɔulu nui, Eɔulu nuiti ti sɔɔɔɔɔai. Tɔɔi letemazu, gè ɔɛni ga Falizien.

⁶ GALA fai ma yiizoolɛi letemazu, gè Egilisii wɔinzeɔɛni. Tɔɔi ma lelebodai letemazu, nu la ɔena zoo pɛɛlalazu.

⁷ Kεε naama aniiti ti ɣeni bè ga kulanumai, nà naati petesu niina ga wafuun gani, Kilista maavele ma.

⁸ Toun ɣite, gè anii pε petεga ga wafuun gani, Màligii Yesu Kilista ɣwεε fai maavele ma, nii fizogai. Toun maavele ma, gè vaani bu ga gè vala ti pε ma, gè ti pε petε ga kawai, nii a kε gè Kilista zoloo,

⁹ gè ɣili toun ba ga pagoo. Teleboda la mo zèa, nii é zoloozu tɔgi zo fai zu, keni nii é zoloozu ga kidaalevei maavele Kilista ma, telebodai nii é zoloozu GALA zea, é feezu naati zea, niiti ti ɣidaalevezu.

¹⁰ Nii woin mà, naa ɣa ga gè Kilista ɣwεε, ta zεbei nii é buzeɣeni, é kula saai ya, gè nònɔ zoloo kpɔɔiti su, é ti zolooni, gè vokaɔɔ ma ná-saai zu,

¹¹ naa ɣa a kε, gè zoo vele-o-vele, gè wuzεge, gè ɣula saai ya.

Kpizɛi wo ungi

¹² E la ga gè zeelia ma ungi ma, ɔaa dàazeelia. Kεε nà ɣaabaazu gola, zèe va zeeli kpizɛi ma ungi ma, gè soloo, tɔzei Yesu Kilista sàlɔɔga.

¹³ Kεεleaiti, gè la ɣisɛzu ga gè bεga ga ma zalai zoloo, kεε faa ɣila ka gè kεεzu: Gè yeema pɔluvele vaiti ma, gè ɣaaba, zèezeeli kàkala vele gelei ma.

¹⁴ Nà nà-kpizɛi va, gè ɔa li ma ungi vɔ pelei, naa ɣa a kε gè ma zalai zoloo, nii GALA ge ade lolisu ma ga Yesu Kilista maavele, geegɔɔgi zu.

¹⁵ Adeiti de zuzeeliai na GALA fai zu, naama ɣisɛi ɣε ade-yiimave. Ni tanigaa ta wo zu, kisɛ ɣili ge ti-yiimave, GALA ka wo ɣisuɣala naa zu.

¹⁶ Tama, vε ade zeeliai ná, ade ɣaazulosu ɣε gila nɔ, de ɔa zɛ vɔɔma.

⁵ A wo luva vele vagɔi lɛ ga ɛɛ pɛ. Maligɔii maabuɔaa.

⁶ A mina yiizoolɛ ga faa nɔpɛ, kɛlɛ fai pɛ su, à wo-maavaiti dɛɛ ga GALA, falii ta maanɛɛɛɛiti su, naa vɛɛ mamagiti ba.

⁷ GALA ná-ziileigi, kpudɛai nuɔusei ná-faagaaɔgai pɛ maazu, naa ɔa wo-yiiti ta wa-ɔisieiiti makɛ, wa-ɔilibalai zu wa Yesu Kilista.

⁸ Kɛɛleaiti, gaabelagi ɔa ga: Fai pɛ é ga gaama, fai pɛ baalamai su, fai pɛ solegai, fai pɛ nadegai, fai pɛ a nu ɛnekɛ, fai pɛ loɔɔ vagɔi ba, fai pɛ nii gola vagai, ta fai pɛ soloogai maamusei ma, à da ɔisiei naati su.

⁹ Nii wo kalaga zɛa, wo mɛni, wo gɔomɛni, gɛ da bo, wo ka gɛ da kɛ, à zie ga naa. Ziilei fee GALAGI ɔa ɔɛ wo va.

*Pɔle Filipe nuiti mama fai
ta-vaanɛɛiti faa zu*

¹⁰ Nà wola ɔoozunɛɛzu gá-ɔilibalai maavele ma gá Maligɔii, mazɔlɔ wo ɔizega sù ga niine mɔnɔ. Gɛ la bosu ga wo ɔɛa na yeemani mà, ma zobogi ɔa é la ɔɛa dɛ wo ya.

¹¹ Maaavaiti kɛɛ vai laade, gɛ va ɔɛ nii wosu da, mazɔlɔ gɛ naa maagɔlive ga velel nɔpɛ gɛ boɔɔ ɔaazu la, naa ɛnekɛ.

¹² Sòoge zeizu zeapakalai zu, anii pɛ gaa ɔa vɔnina zɛa, sòoge naama ze wosu. Sòoge ti pɛ da, mini-o-mini, daamianigi a mɔinna zɛa, baa pului a ɔɛna mà, anii a vooovana zɛa, baa anii maa ɔa loina zɛa.

¹³ Nà zoo fai pɛ da, ga Kilista maavele, nii é sɛbelɔɔzu.

¹⁴ Anɛɛ naa vɛ, wo kɛvɛ ga pagɔ, wo ɔɔ bà nà-kpɔlɔiti su.

¹⁵ Wɔiti wo ga Filipe nuiti, wo naa zugwɛɛ ga pagɔ, Woo Niinɛ Vagɔi laazeeli ziegɪ zu, siegɪ zu gè zegɛni la Masedoane, é gɪla wa gɪla kpe wo volu, Egilisi nɔpɛ ge la ɔɔni bà, fee vai ɔaa sɔlɔɔ fai zu.

¹⁶ Mazɔlɔɔ wo ani leveni mà Tesalonike, ná zeizu mɔin, nii ga kpɛɔma vaiti kɛɛ la.

¹⁷ Aniiti wo ti veezu bè, naati gaizie vaa laade, kɛɛ nii gè pɔ, naa gɪ ga tɔnɔgi ta ɔɛɛ wo vɛ.

¹⁸ Nà bosu wo ma niima zevɛi zu, ga gè wa-veɔɛaniiti pɛ sɔlɔɔni, é vɔvɔa ma. Epafolodite vaani pɔ ga wa-veɔɛaniiti, nii kpein kpɛɔi gɛni ba, naa pɛ ka niina zɛa. Wa-veɔɛaniiti kɛvɛ ege zalaɔai nii makugi nɛai, zalaɔai GALA ge yeezeizu bu, nii nɛai bɛ.

¹⁹ Nà-GALAGI gɪ wo-maavaiti pɛ kɛ, egevelei ná-kpɛɛi wola maanɛai la, ga Yesu Kilista maavele.

²⁰ Lebɪyai gɛ ade-Gɛɛ GALA bɛ, eyɛsu gɔ. Amina!

Tuvɔ goo gaabelagiti

²¹ A GALA ná-nuiti pɛ tuvɔ, ti gɪliai Yesu Kilista va. Ade-gɛɛleaiti ti bà vɛ, ti pɛ ta wo luvɔsu.

²² GALA ná-nuiti ti vɛ, ta wo luvɔsu, ma un ge daa ma mɛɛ ga masa golai Sezaal ná-pɛɛ wu geleiti.

²³ Ade-Maliɔii Yesu Kilista ná-zaalai yɛ wo va.

GALA Daawoo Z_ευεi
Portions of the Holy Bible in the Toma language of
Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la
Guinée Toma

copyright © 2023 Pioneer Bible Translators and The Bible Society in
Guinea-Conakry

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

Texte copyright © 2023 Traducteurs Pionniers de la Bible et Alliance
Biblique en Guinée.

Cette œuvre est mise à disposition selon les termes de la Licence Creative
Commons Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification
4.0 International.

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in
any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jul 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeddf